

THE SARUM RITE
Breviarium Sarisburiense cum nota.

Tome B.

Fascicule 5.

Pagine 223-263.

Proprium de tempore.

Adventus.

Dominica iiij.

Ebdomada iiij.

Edited by William Renwick.

HAMILTON ONTARIO.
THE GREGORIAN INSTITUTE OF CANADA.
MMVII.

The Sarum Rite is published by The Gregorian Institute of Canada/L’Institut grégorien du Canada, c/o School of the Arts, McMaster University, 1280 Main Street West, Hamilton, Ontario, Canada L8S 4L8. The Gregorian Institute of Canada is affiliated with the School of the Arts, McMaster University.

The Sarum Rite is distributed over the internet through .pdf files located at:
www.sarum-chant.ca

This document first published July 1, 2007.

Revised December 2007, July 2008, April 2011, July 2022.

All rights reserved. This publication may be downloaded and stored on personal computers, and may be printed for purposes of research, study, education, and performance. No part of this publication may be uploaded, printed for sale or distribution, or otherwise transmitted or sold, without the prior permission in writing of the Gregorian Institute of Canada.

The Gregorian Institute of Canada/L’Institut grégorien du Canada is a charitable organization registered by the Federal Government of Canada.

www.gregorian.ca

© The Gregorian Institute of Canada, 2007.

[*Pica de dominica quarta adventus.*]

- A.** **C** Littera dominicalis **A.** totum servitium de dominica usque ad versiculum iij. [21r.] nocturni [exclusive]¹ : deinde totum servitium de vigilia. Invitatorium [de vigilia nativitatis Domini]² *Hódie sciétis.* 263. Ad matutinas memoria de dominica cum missa dominicali in capitulo cum prima et horis sicut notatum est in vigilia absque psalmo *Deus Deus meus respice.* [et iv. proxime sequentibus].³

Dominica infra octavas de sancto Silvestro : et medie lectiones de nativitate cum *V.* et *R.* de ij. nocturno.

Dominica infra octavas Epyphanie de servitio octavarum et memoria de martyribus [Luciano et sociis].⁴

- B.** **C** Littera dominicalis **B.** totum servitium de dominica.

Feria ij. v. et vj. de commemorationibus.

Feria 3. de feria : missa de vigilia sancti Thome.

Dominica sequente de nativitate Christi.

Sabbato de sancto Silvestro : medie lectiones de nativitate Christi : cum *V.* et *R.* de 2. nocturno.

- C.** **C** Littera dominicalis **C.** totum servitium de dominica. Ad 1. Vespertas *R.* Non auferéntur. 229.

Feria 2. de feria usque ad missam que erit de vigilia [sancti Thome apostoli],⁵ *R.* hystorie dominicalis.

Feria 3. de [sancto Thoma]⁶ apostolo. Ad secundas vespertas solennis memoria festi loci : de adventu et de sancta Maria cum antiphona *Beáta es.* 88.

Feria 4. et 5. de commemoratione.

Feria 6. totum servitium de vigilia nativitatis.

- D.** **C** Littera dominicalis **D.** totum servitium de dominica : nichil de vigilia nisi memoria tantum ad altam missam. 2. vespere erunt de sancto Thoma [apostolo]⁷ : et solennis memoria de dominica et sancta Maria.

Feria 3. et 4. de commemoratione.

Feria 5. de vigilia [nativitatis Domini].⁸

Dominica infra octavas de sancto Johanne.

- E.** **C** Littera dominicalis **E.** totum servitium de dominica et festum [sancti Thome] differatur in crastinum : nisi fuerit festum loci : et 2. vespere erunt de apostolo : et solennis memoria de dominica et de sancta Maria. Ad 2. vespertas de apostolo : fiat

solennis memoria de sancta Maria cum antiphona *Sub tuam*. 125. Deinde solennis memoria de adventu.

Feria 3. de sancta Maria.

F. **C**Littera dominicalis **F.** de servitio dominicali. Ad 1. vespertas que erunt de apostolo fiat memoria de dominica et de sancta Maria solenniter cum antiphona *Beata es*. 88. Vespere in dominica erunt de dominica et memoria de sancta Maria cum antiphona *Sub tuam*. 125.

Feria 2. de sancta Maria.

Dominica infra octavas nativitatis Domini de sancto Thoma [martyre].⁹

Dominica in vigilia epyphanie totum servitium de vigilia et medie lectiones de sancto Thoma. [In laudibus una antiphona.]¹⁰

G. **C**Littera dominicalis **G.** de servitio dominicali.

Dominica infra octavas nativitatis Domini de nativitate Domini. Vespere erunt de sancto Silvestro cum memoriis ordine suo.

Feria 2. de sancto Silvestro : medie lectiones de nativitate. **V.** et **R.** de primo nocturno. [Vespere erunt de circuncisione Domini, sine ulla memoria.]¹¹

Dominica prima post circumcisionem dicitur de epyphania Domini.

Feria quarta [ad Matutinas]¹² legatur expositio evangelii scilicet de dominica infra octavas.

¶ Dominica iiij. adventus Domini.

Ad [j.] vespertas.

Ant. Benedíctus. [352].

Psalmus. Ipsum. (cxliij.) [352].

Capitulum. Esaie 28. [16].

Cce ego mittam in funda-
méntis Syon lápidem [: lápi-
dem]¹³ probátum angulárem,

preciósum, in fundaménto fundátum,
qui¹⁴ credíderit in eum non con-
fundétur.¹⁵

R. Non auferétur. 229.

Hymnus. Cónditor alme. 13.

V. Roráte celi. 14.

Ant. O. 256-260. *Ps. Magnificat.* 55*.

Oratio.

Pxcita quésumus Dómine po-
téntiam tuam et veni, et magna
nobis virtúte succúrre, ut per aux-

ílium grátie tue quod peccáta nostra¹⁶
prepédiunt, indulgéntia tue propiti-
atiónis accéleret. Qui vivis [et regnas].

Memoria de sancta Maria. 19.

¶ Ad matutinas.

AS:36; 1519:41r; 1531:21r.¹⁷

Invit.

VII.ii.

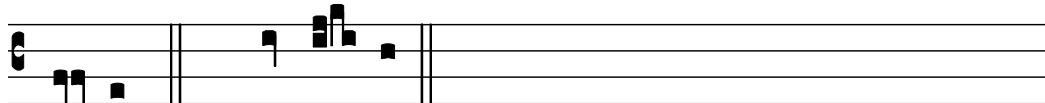

Resto-lán- tes * Re-demptó-rem le-vá-te cá-pi-ta

vestra. †Quó-ni- am pro- pe est re-démpti- o

100344.

vestra. Ps. Ve-ní- te. 44*.

Hymnus antiphone psalmi et versus [sicut in Psalterio]¹⁸ ut in j. dominica adventus Domini. 39.

[*In primo nocturno.*]

Legantur hec lectiones per ordinem ut supra patet feria 2. dominica i. adventus.

Lectio j. Esiae 10. [10-15.] [Legenda 17.]

OUómodo invénit manus mea
regna ydóli : sic et simu-
láchra eórum de Hierúsalem
et de Samária. Nunquid non sicut
feci Samárie et ydólis ejus : sic fáciam
Hierúsalem et simuláchris ejus ? Et
erit, Cum impléverit Dóminus cuncta
ópera sua in monte Syon et in
Hierúsalem : visitábo super fructum
magnífici cordis regis Assur : et super
glóriam altitúdinis oculórum ejus.
Dixit enim, In fortitúdine manus mee
feci : et in sapiéntia mea intelléxi et
ábstuli térmilos populórum et
príncipes eórum depredátus sum : et

detráxi quasi potens in sublími
residéntes. Et invénit quasi nidum
manus mea : fortítudinem populórum.
Et sicut colligúntur ova que derelícta
sunt, sic univérsam terram ego
congregávi : et non fuit qui móveret
pennam, et aperíret os et ganníret.
Nunquid gloriábitur secúris contra
eum qui secat in ea ? Aut exaltábitur
serra contra eum a quo tráhitur ?
Quómodo si elevétur virga contra
levántem se : et exaltétur báculus qui
útique lignum est. Hec dicit
Dóminus.

6265. 1. Resp. I.

Ani-te tu-ba * in Sy- on, vo- cá-te gen- tes,

annun-ci- á-te pó- pu- luc et dí- ci-te. †Ecce De-us

6265b.

Salvá-tor nos- ter ad- vé-ni- et. ¶ Annunci- á-te

in fí-ni-bus ter-re : et in ínsu-lis que pro-cul sunt

dí- ci- te. †Ecce.

Lectio secunda. [Esaie 10. 16–21.]

Propter hoc mittet Dominátor Dóminus exercituum in pínguibus ejus tenuitátem : et subtus glória ejus succénsa ardébit quasi combústio ignis : et erit lumen Israel in ignem : et Sanctus ejus in flam-mam. Et succendétur et devorábitur spina ejus et vepres in die una : et glória saltus ejus, et carméli ejus ab ánima usque ad carnem consumétur.

Et erit terróre prófugus : et relíquie ligni saltus ejus pre paucitáte numerabúntur et puer scribet eos. Et erit, In illa die non adjíciet resíduum Israel et hi qui fúgerint de domo Jacob inníti super eo qui percútít eos : sed innitétur super Dóminum sanctum Israel. In veritáte relíquie converténtur : relíquie inquam Jacob [21v.] ad Deum fortē.

AS:37; 1519:41r; 1531:21v.²⁰

2. Resp.

VII.

C- ta-va-dé-cima di- e * dé-cimi men-sis

7886.

Dominica iij. adventus Domini.

je-ju-ná- bi- tis di- cit Dómi- nus : et mit-tam
 vo-bis Sal- va- tó- rem et propugna-tó- rem pro
 vo- bis, qui vos pre-cé- dat et in-tro- dú- cat.
 †In ter- ram quam ju-rá-vi pá- tri-bus
 7886a. ves- tris. ¶ E- go e-nim sum Dómi-nus De-us ves-
 ter : qui e-dú-xi vos de ter- ra E- gýp- ti.
 †In ter- ram.

Lectio iij. [Esaie 10. 22-29.]

Si enim fúerit póplus tuus Israel
 quasi aréna maris : relíquie con-
 verténtur ex eo. Consummátio ab-
 breviáta inundábit justícam. Con-
 summátionem enim et abbreviati-

ónem Dóminus Deus exercítuum
 fáciet in médio omnis terre. Propter
 hoc hec dicit Dóminus Deus
 exercítuum, Noli timére póplus
 meus habitátor Syon ab Assur. In

virga enim percúiet te : et báculum suum levábit super te in via Egýpti. Adhuc enim páululum modicúmque, et consummábitur indignátio mea : et furor meus supra scelus eórum. Et suscitábit super illum²¹ Dóminus exercítum flagéllum juxta plagam Mádian²² in petra Oreb : et virgam suam super mare : et levábit eam in

via Egýpti. Et erit, In die illa aufératur onus ejus de húmero tuo : et jugum ejus de collo tuo : et computréschet jugum a fácie ólei. Véniet in Aioth, transíbit in Magron : apud Magmas commendábit vasa sua. Transíerunt cursim Gábaa : sedes nostra. Hec [dicit Dóminus].

AS:37; 1519:41v; 1531:21v.²³

3. Resp.

II.

7224.

On au-fe-ré-tur * sceptrum de Ju-da, et dux de

fémo-re e-jus, donec vé- ni- at qui mitténdus

est. †Et ipse e- rit expectá- ci- o gén-

ti- um. ¶ Pulchri- ó- res sunt ó-cu-li e-jus vi- no :

et dentes e-jus lacte can- di-di- ó- res. †Et ipse.

¶ Glória. 93*. †Et ipse.

7224a.

C In secundo nocturno.

Fiant medie lectiones de sermone beati Augustini episcopi. 4. de tempore, cap.2.²⁴

Lectio iij.

Vos inquam convénio o Judéi : qui usque in hodiérnum diem negástis Fílium Dei. Nonne vox vestra est illa, quando eum videbátis mirácula faciéntem, atque tentántes dicebátis, Quoúsque áimas nostras suspéndis ? Si tu es Christus : dic nobis palam ? Ille autem ad consideratióñem miraculórum vos mittébat dicens, Opera que ego fácio : ipsa testimónium pérhibent de me : ut Christo testimónium dícerent, non verba sed facta. Vos autem non agnoscéntes Salvatórem, qui opera-bátur salútem in médio terre vestre : adjiciéntes in malo aístis, Tu de teípsو testimónium dicis : testimónium tuum non est verum. Sed ad hec ille quid vobis respónderit, advértere noluístis. Nonne scriptum est in lege vestra : quia²⁵ duórum hóminum testimónium verum sit ? Prevaricatóres legis : inténdite legem. Testimónium quéritis de Christo ? In lege vestra scriptum est : quod duórum hóminum testimónium verum sit. Procédant ex lege, non tantum duo : sed étiam plures testes Christi : ut convíncant auditóres legis nec factóres. Dic Esáya testimó-

nium²⁶ Christo. Ecce (inquit) virgo in útero²⁷ concípiet et páriet filium, et vocábitur nomen ejus Emmánuel : quod est interpretátum Nobíscum Deus. Accédat et álius testis. Dic et tu Hieremía testimónium Christo. Hic est (inquit) Deus noster, et non estimábitur álius absque illo : qui invénit omnem viam scíentie, et dedit eam Jacob púero suo, et Israel dilécto sibi. Post hec in terris visus est : et cum homínibus conversátus est. Ecce duo testes idónei ex lege vestra : ex quorum testimónio non sunt compúncta corda vestra. Sed álii atque álii ex lege Christi testes introducántur : ut frontes duríssime inimicórum conterántur. Véniat et ille Dániel sanctus júvenis quidem etáte, séniór vero scíentia ac mansuetúdine : et convíncat omnes falsos testes. Sicut convícit seniores impudícos, ita suo testimónio Christi cónterat inimícos. Dic sancte Dániel, dic de Christo quod nosti. Cum vénerit (inquit) sanctus sanctórum : cessábit únctio vestra. Quare illo presénte cui insultántes dicebátis, Tu de te testimónium dicis, testimónium tuum non est verum, cessávit únctio

vestra nisi quia ipse est qui vénérat sanctus sanctórum ? Sed si (sicut vos dícitis) nondum venit, sed expectátur ut véniat sanctus sanctórum : demonstráte unctiónem. Si autem (quod est verum) cessávit únctio vestra : agnoscite venísse sanctum sanctórum. Ipse est enim et lapis ille abscíssus de monte, sine mánibus concídentium, id est Christus natus de Vírgine sine mánibus complecténtium, qui tantum crevit, ut mons magnus fieret, et impléret univérsam fáciem terre. De quo monte dicit Prophéta, Veníte ascendámus in montem Dómini. Et de quo David dicit, Mons Dei mons uber : ut quid suspicámini montes incaseátos, montem in quo plácuit

Deo habitáre in ipso ? Cum enim ipse Dóminus Christus discípulos suos interrogáret, quem ²⁸ dícerent esse hómines Fílium hóminis : respondérunt, Alii Helíam, álii Hieremíam,²⁹ aut unum ex prophétis. Et ille, Ut quid suspicámini montes [22r.] incaseátos, montem in quo plácuit Deo habitáre in eo ? Hunc cognóvit³⁰ Petrus dicens : Tu es Christus Fílius Dei. Agnóvit montem, et ascéndit in montem, testimónium dixit veritáti, et diléctus est a veritáte. Supra petram fundátus est Petrus, ut mortem suscíperet illum amándo : quem ter negáverat timéndo. Tu autem.

AS:37; 1519:42r; 1531:22r.³¹

4. Resp.

III.

E opórtet * mí- nu- i, il-lum au-tem
 cré-sce- re. †Qui post me ve-nit, ante me factus
 est: cu-jus non sum dig- nus corré-gi- am

7137.

7137a.

cal- ci- aménti e-jus sólve- re. *V.* Hoc est tes-ti-
mó-ni- um quod perhí-bu- it Jo-hán- nes. †Qui post me.

Lectio v.

Ic et tu Móyses legislátor dux populi Israel : testimónium Christo. Prophétam vobis suscitábit Deus de frátribus vestris. Omnis áнима que non audíerit prophétam illum : exterminábitur de pôpulo suo. Prophétam autem dictum esse Christum : ipsum audi in Evangélio. Non est (inquit) prophéta sine honore : nisi in pátria sua. Accédat autem David sanctus, testis fidélis, ex cuius sémine procéssit ipse, cui lex et prophéte testimónium dicunt : dicat et ipse de Christo. Adorábunt (inquit) eum omnes reges terre : omnes gentes sérvient illi. Cui sérvient ? Dic cui sérviant ? Vis audíre cui ? Dixit Dóminus Dómino meo : Sede ad déxteram meam. Donec ponam ini-micos tuos : scabéllum pedum tuórum. Et expréssius atque nominátim, Quare (inquit) tumultuáte sunt gentes, et pôpuli meditáti sunt inánia ? Astítérunt reges terre et príncipes

convenérunt in unum : advérsus Dóminum et advérsus Christum ejus. Accédat et álius testis. Dic et tu Abacuch prophéta testimónium Christo. Dómine (inquit) audívi audítum tuum et tímui : considerávi ópera tua et expávi. Que ópera Dei iste mirátus expávit ? Nunquid fábri-cam mundi iste mirátus expávit ? Absit, Sed audi ad quid expávit. In médio (inquit) duum animálium cognósceris. Opera tua Deus Verbum caro factum est. In médio duum animálium cognósceris. Qui quoús-que descendísti : expavéscere me fecísti : quia Verbum per quod facta sunt ómnia : in presépio jacuísti. Agnóvit bos possessórem suum : et ásinus presépe dómini sui. In médio duum animálium cognósceris. Quid est in médio duum animálium cognósceris nisi aut in médio duórum testamentórum, aut in médio duórum latrónum, aut in médio Móysi et

Helie cum eo in monte sermo-
cinantium ? Ambulavit inquit ver-
bum et exiit in campis : Verbum
caro factum est : et habitavit in nobis.
Hoc et Hieremias ait, Post hec in

terris visus est : et cum hominibus
conversatus est. Ecce quemadmodum
sibi conveniunt testes veritatis : ecce
quemadmodum convincunt filios fal-
sitatis. Tu autem.

AS:38; 1519:42r; SB:cxxix.³²

5. Resp.

V.

6596.

C-ce jam vé- ni- et * ple-ni-tú-do té-
m-
po- ris, in quo mi-sit De-us Fí-li- um su- um in
ter- ris : na-tum de Vírgi-ne, factum sub le- ge.
†Ut e- os qui sub le- ge e-rant re- díme- ret.
¶ Propter ními- am cha-ri-tá-tem su- am qua di-lé-xit
nos De- us, Fí-li- um su- um mi-sit in terris, in simi-
li-tú-di-nem car- nis peccá- ti. †Ut e- os.

6596b.

*Lectio sexta.*³³

Sufficiunt vobis ista o Judéi, an adhuc ad vestram confusiónem, ex lege et ex gente vestra, álios introducémus testes : ut illi testimónium perhíbeant, cui pérdita mente insulántes dicebátis : Tu de teípsò testimónium perhíbes, testimónium tuum non est verum ? Quod si velim ex lege et ex prophétis ómnia que de Christo sunt dicta collígere : facílius me tempus quam cópia déserit. Verúntamen senem illum ex gente vestra natum, sed in erróre vestro non relíctum, Symeónem sanctum in médium introdúcam : qui méruit téneri decréitus in hac luce, quoúsque vidéret veram lucem. Quem quidem jam etas compellébat ire sed expectábat suscípere quem sciébat veníre. Cum iste senex admónitus esset a Spíritu Sancto, quod non ante moreréatur quam vidéret Christum Dei natum : quem cognóscens venit ad templum. Ubi eum vero portári matris máníbus vidit, [22v.] et divínam infántiam pia senéctus agnóvit : tulit infántem in máníbus suis. Ille quidem Christum³⁴ ferébat : sed Christus senem regébat. Regébat qui portabátur : ne ille ante promíssum a córpore solveréatur. Quid tamen díixerit, quem conféssus fúerit, advértite inimíci non Christi,

sed vestri. Benedícens Deum exclamávit senex ille : et dixit, Nunc dimítis Dómine servum tuum secúndum verbum tuum in pace : Quia vidérunt óculi mei salutáre tuum. Illi étiam paréntes Johánnis, Zacharías et Helízabeth, júvenes stériles in senécta fecúndi : dicant étiam ipsi testimónium Christo. Dicant de Christo quid séntiant : et testem idóneum Christo nútriant. Aiunt enim suo párvulo nato, Tu puer prophéta Altíssimi vocáberis : preíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus. Ipsíque matri et vírgini Helízabeth ait, Unde michi hoc, ut véniat mater Dómini mei ad me ? Ecce enim ut facta est vox salutatiónis tue in áuribus meis : exultávit in gáudio infans in útero meo. Intélligens enim Johánnes matrem Dómini sui venísse ad matrem suam : inter ipsas angústias úteri adhuc pósitus motu salutávit, quem voce non póterat. Quid póstea ipse Johánnes precúrsor et amícus húmilis et fidelíssimus servus testis idóneus efféctus, tanto major in natis mulíerum quanto estimabátur esse quod non erat ? Christum enim eum esse Judéi credébant : sed³⁵ non se esse clamábat dicens, Quem me suspicámini esse : non sum ego. Sed ecce venit post

me :³⁶ cujus péibus non sum³⁷ dignus sólvere corrígiam calciaménti ejus. O fidélis testis : et amíce veri Sponsi. Quantum te humiliásses, si ad corrígiam calciaménti ejus solvéndam dignum te esse dixísses ? Sed dum hoc³⁸ non te dignum dicis : Judéis falsis téstibus contradícis. Et hec a te dicta sunt : ántequam Christum vidéres. Qui cum ad te ipse venit excélsus et húmilis implénde dispensatiónis sue grátiam ut a te baptizarétur, qui nullum habébat omníno peccátum : quid respónderis, quem cognóveris, quale testimónium protúleris : áudiant inimíci qui audíre nolunt,³⁹ Ecce (inquit) Agnus Dei : ecce qui tollit peccáta mundi. Et adjécit, Tu venis ad me baptizári : et ego a te débeo baptizári. Agnóvit servus Dóminum, agnóvit vínculis originális peccáti obligátus ab omni nexu peccáti líberum : agnóvit preco Júdicem, agnóvit creatúra Creatórem : agnóvit paranímphus Sponsum. Nam et hec vox Johánnis est, Qui habet sponsam sponsus est. Amícus autem sponsi stat et audit eum : et gáudio gaudet propter vocem sponsi. Sufficiunt vobis ista o Judéi : sufficient vobis tanti testes, tanta testimónia ex lege vestra et ex gente vestra : an adhuc impudéntia nímia audébitis dícere, quod altérius gentis vel

natiónis hómines Christo debérent testimónium perhíbere ? Sed si hoc dícitis : respóndebit quidem ille vobis, Non sum missus nisi ad oves que periérunt domus Israel. Sed sicut vos in Actibus Apostolórum ícrepat Paulus : Vobis primum oportúerat annuntiáre verbum Dei, sed quia repulístis illud nec vos vite etérne dignos judicástis : ecce (inquit) con-vértimur nos ad gentes. Demon-strémus étiam nos, ex géntibus testimónium Christo fuísse prolátum, quóniam Véritas non tacit clamándo étiam per lingua inimicórum suórum. Nonne quando ille poéta facundíssimus inter sua cármina, Jam nova progénies celo demíttitur alto,⁴⁰ dicébat : Christo testimónium perhibébat ? In dúbium hoc véniat, nisi álios ex géntibus idóneos testes, plúraque dicéntes : in médium intro-dúciam. Illum regem, qui vestram supérbiám captivándo perdómuit Nabuchodónosor, regem scílicet Babi-lónis : non pretermíttam. Dic Nabu-chodónosor, quid in fornáce quo tres viros justos injúste míseris,⁴¹ dic dic quid tibi fúerit revelátum ? Nonne tres viros (inquit) mísimus in fornáce ligátos ? Et áiunt ei, Vere rex. Ecce (inquit) ego vídeo quáttuor viros solútos deambulántes in médio ignis et corrúptio nulla est in eis : et

aspéctus quarti símilis est Fílio Dei. O alienígena unde tibi hoc ? Quis tibi annunciávit Fílium Dei ? Que lex, quis prophéta annunciávit tibi Fílium Dei ? Nondum quidem násctitur mundo : et similitúdo nascéntis a te cognóscitur. Unde tibi hoc ? Quis tibi istud annunciávit, nisi quia sic te divínus ignis intus illuminávit ut cum [23r.] illic apud te captívi teneréntur inimíci Judéi, sic díceres testimónium Fílio Dei ? Sed quia in ore duórum vel trium téstium stat omne verbum, sicut ipse Dóminus vestram contumáciam confútans : In lege (inquit) vestra scriptum est quod duórum hóminum testimónium verum sit : étiam ex géntibus tértius testis introducáratur ut testimónium veritátis ex omni parte roborétur. Quid Sibilla vaticinándo étiam de Christo clamáverit in médium proferámus : ut ex uno lápide utrorúmque frontes percutiántur, Judeórum scílicet ac paganórum, atque suo gládio sicut Golías, Christi omnes percutiántur inimíci. Audíte quid díxerit : [I] Judíci signum : tellus sudóre madescet.

[H] E celo Rex advéniet per secla futúrus.

[Σ] Scílicet in carne presens : ut júdicet orbem.

[O] Unde Deum cernent, incrédulus

atque fidélis.

[T] Celsum cum sanctis evi jam térmíno in ipso.

[Σ] Sic ánime cum carne áderunt quas júdicet ipse.

[X] Cum jacet incútus densis in véribus orbis.

[P] Rejícient simulácrá viri cunctam quoque gasam.

[E] Exúret terram ignis : pontúmque polúmque.

[I] Inquírens tetri portas effrínget Avérsi.

[Σ] Sanctórum étenim⁴² cuncte lux líbera carni.

[T] Tradéetur : fontes etérna⁴³ flamma cremábit.

[O] Occúltos actus rétegens : tunc quisque loquéatur.

[Σ] Secréta, atque Deus reserábit pectora luci.

[Θ] Tunc erit et luctus stridébunt déntibus omnes.

[E] Erípitur solis jubar : et chorus ínterit astris.

[O] Volvétur celum : lunáris splendor obíbit.

[T] Dejícket colles : valles extóllet ab imo.

[T] Non erit in rebus hóminum, sublíme, vel altum.

[I] Jam equántur campis montes et cérulea ponti.

[O] Omnia cessábunt : tellus con-

frácta períbit.

[Σ] Sic páriter fontes torréntur : flumináque igni.

[Σ] Et tubárum⁴⁴ sónitum tristem demíttet ab alto.

[Ω] Orbe, gemens fácinus míserum variósque labóres.

[T] Tartareúmque chaos monstrábit terra dehiscens.

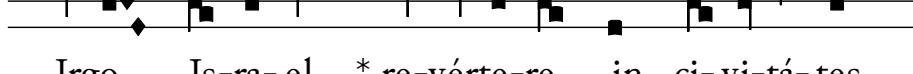
[H] Et coram hic Dómino reges sisténtur ad unum.

[P] Décidet⁴⁵ e celo : ignísque et súlphuris amnis.

Hec de Christi nativitáte, passióne, et

resurrectióne, atque secúndo ejus advéntu ita dicta sunt : ut si quis in Greco, cápita horum vérsuum discérnere voluerit : invéniet JE-SUS · CHRISTUS · YOS · THAU · SOT-HER quod et in Latínum transvérsis sive translátis eisdem vérsibus appáret, preter quod Grecárum litterárum proprietas, non ádeo pótuit observári. Credo jam vos o inimíci Judéi, tantis téstibus ita óbrutos confutatósque esse ipsa veritáte : ut nichil ultra repugnáre, nichil quérere debeátis.

AS:38; 1519:42v; SB:cxliv.⁴⁶

6. Resp. VIII. 7903.

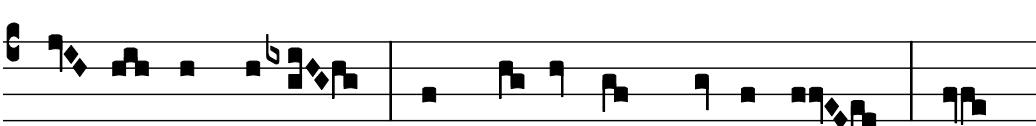
V Irigo Is-ra-el * re-vérte-re in ci-vi-tá-tes

tu-as, úsquequo do-lens a-vér-te-ris ? ge-

ne-rá-bis Dómi-num Salva-tórem ob-la-ti-ónem

no-vam in terra. †Ambu-lá-bunt hómi-nes. ‡In

7903b.

salva- ti- ó- nem. *XV.* In ca-ri-tá-te perpé-tu- a di-lé-
xi te : í-de-o attrá-xi te mí-se- rans.

†Ambu- lá-bunt.

XV. Glória. 95*. ‡In salvatiónem.

¶ *In iij. nocturno.*

Secundum Johannem I. [19-20.]

JN illo témpore,
Misérunt Judéi
ab Hierosólymis
sacerdótes et Levítas
ad Johánnem : ut
interrogárent eum,
Tu quis es ? Et conféssus est et non
negávit. Et conféssus est : quia non
sum ego Christus. Et réliqua.

Omelia beati Gregorii pape.

[*Lectio vij.*]

FX hujus nobis lectiónis verbis
fratres charíssimi Johánnis hu-

militas commendátur, qui dum tante
virtútis esset ut Christus credi
potuisset : élégit sólide subsístere in
se, ne humána opinióne raperétur
inániter super se. Nam conféssus est
et non negávit : et conféssus est, quia
non sum ego Christus. Sed quia dixit
non sum, negávit plane quod non erat,
sed non negávit quod erat : ut
veritátem loquens ejus membrum
fieret, cuius sibi nomen falláciter non
usurpáret.

AS:38; 1519:42v; 1531:23r.⁴⁷

7. Resp.

VIII.

U-rá-vi * di-cit Dómi-nus, ut ultra jam non i-rás-
car su-per ter- ram : mon-tes e- nim et col-les suscí-pi- ent
justí-ci- am me- am. †Et testaméntum pa- cis
e- rit in Hie-rú-sa-lem. ⁊ Juxta est sa-lus
me- a ut vé-ni- at : et justí-ci- a me- a ut re-ve-
lé- tur. †Et testaméntum.

7045.

7045b.

Lectio octava.

Dum ergo non vult appétere nomen Christi : factus est membrum Christi. Quia dum infirmitátem suam stúduit humíliter agnoscere : illíus celsitudinem méruit veráciter obtínere. Sed cum ex lectióne ália Redemptoris nostri sen-

téntia ad mentem redúcitur : ex hujus nobis lectiónis verbis quéstio valde impléxa generátur. Alio quippe in loco inquisítus a discípulis Dóminus de advéntu Helíe, respóndit, Helías jam venit, et non cognovérunt eum : [23v.] sed fecérunt in eo quecúmque

voluerunt. Et si vultis scire : Jo-

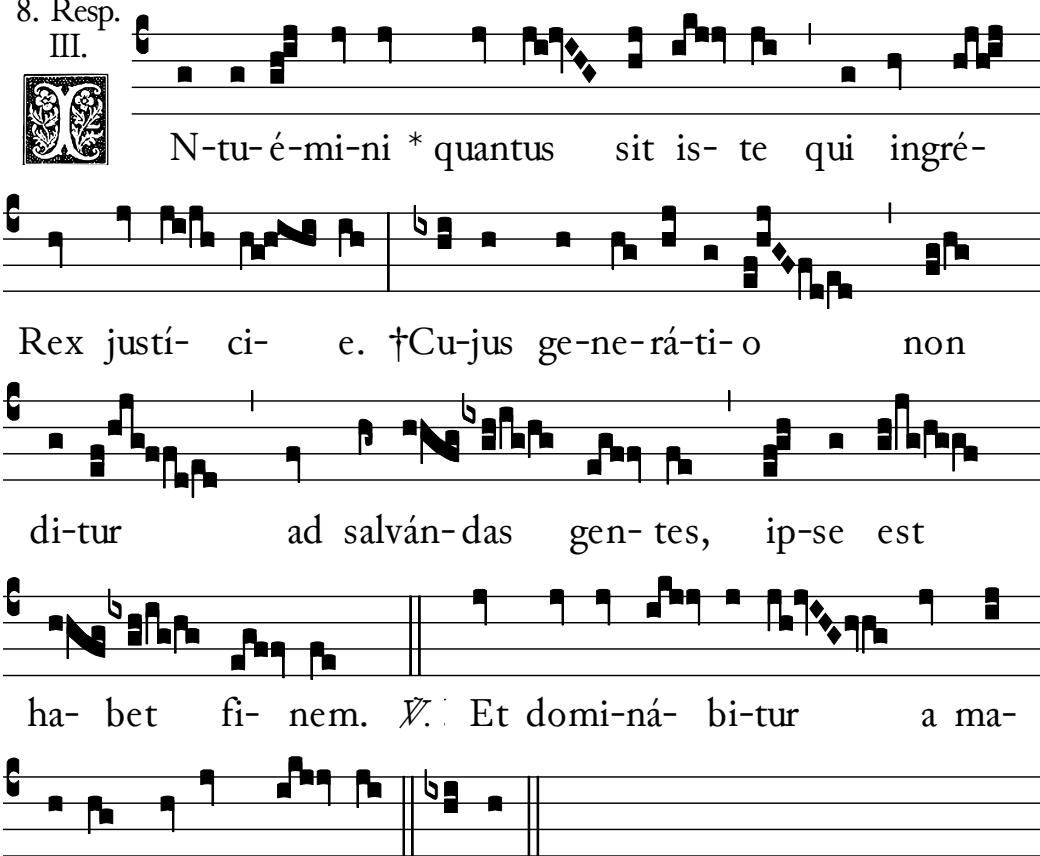
hannes ipse est Helias.

AS:38; 1519:43r; 1531:23v.⁴⁸

8. Resp.
III.

6983.

N-tu-é-mi-ni * quantus sit is- te qui ingré-
 Rex justí- ci- e. †Cu-jus ge-ne-rá-ti o non
 di-tur ad salván-das gen- tes, ip-se est
 6983a. ha- bet fi- nem. V. Et domi-ná- bi-tur a ma-
 ri usque ad ma- re. †Cu-jus.

Lectio ix.

R Equisitus autem Johannes dicit,
 Non sum Helias. Quid est hoc
 fratres charissimi, quia quod Veritas
 affirmat, hoc propheta Veritatis negat?
 Valde namque inter se diversa sunt:
 ipse est et non sum. Quomodo ergo
 propheta Veritatis est: si ejusdem
 Veritatis sermonibus concors non est?
 Sed si subtilater Veritas ipsa⁴⁹ requi-

ratur: hoc quod inter se contrarium
 sónuit, quomodo contrarium non sit
 inveniétur. Ad Zachariam namque de
 Johannis promissione ángelus dicit,
 Ipse precédet ante illum in spíritu et
 virtute Helie. Qui idcirco venturus in
 spíritu et virtute Helie dicitur: quia
 sicut Helias secundum Dómini
 advéntum prevéniet, ita Johannes

Dominica iij. adventus Domini.

prevénit primum. Sicut ille precúrso
ventúrus est Júdicis : ita iste precúrso

factus est Redemptóris.

AS:39; 1519:43r; 1531:23v.⁵⁰

9. Resp.

I.

Ontes * Is- ra- el ramos vestros ex- pán-

7177.

di- te et flo- ré- te et fructus fá- ci- te. †Prope

7177a.

est ut vé-ni- at di- es Dómi- ni. ¶ Ro-rá-

te ce-li dé-su-per et nu-bes plu- ant jus-tum : a-pe-ri-

á-tur terra et gérmi-net Salva- tó- rem. †Prope.

¶ Glória. 93*. †Prope.

[*Ante laudes.*]

¶ Emítte agnum. 64.

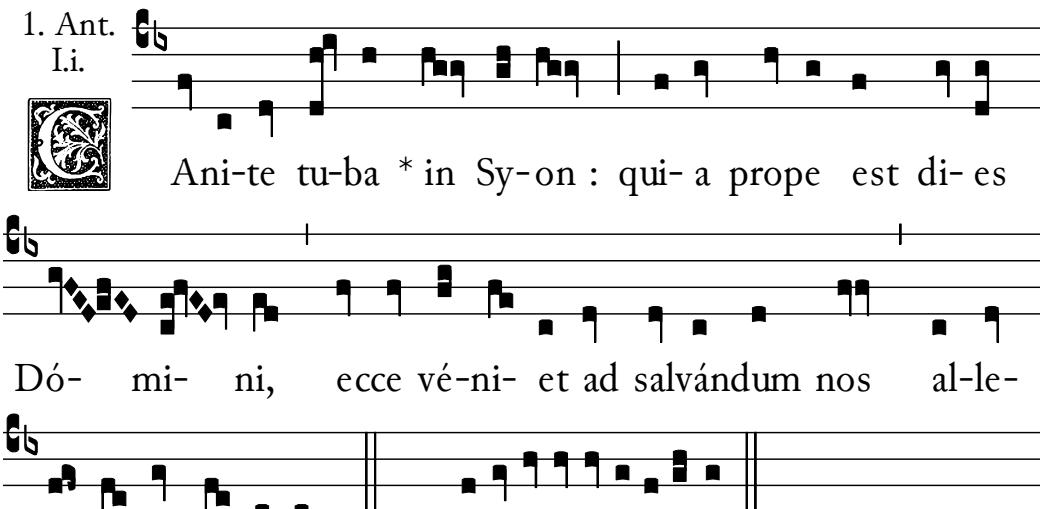
C In laudibus.

AS:39; 1519:43v; 1531:23v.⁵¹

1. Ant. I.i.

1757.

Ani-te tu-ba * in Sy-on : qui- a prope est di- es
 Dó- mi- ni, ecce vé-ni- et ad salvándum nos al-le-
 lú- ya al-le- lú- ya. *Ps. Dóminus regnávit. (xcij.) [45].*

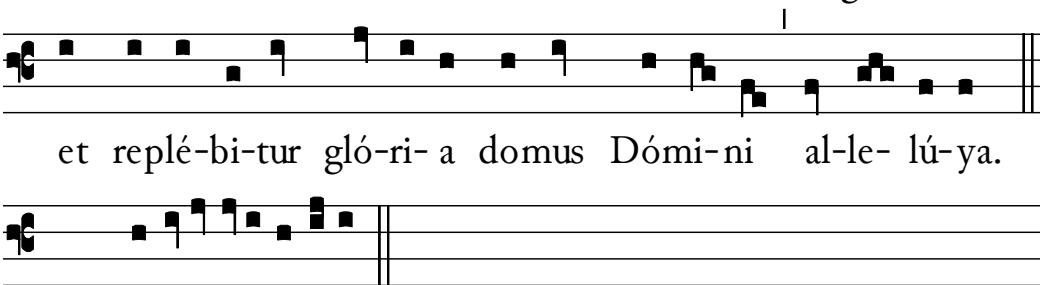

AS:39; 1519:43v; 1531:23v.

2. Ant. I.i.

2548.

C-ce vé-ni- et de-si-de-rá- tus * cunctis génti-bus :
 et replé-bi-tur gló-ri- a domus Dómi-ni al-le- lú- ya.
Ps. Jubiláte. (xcix.) [46].

Dominica iij. adventus Domini.

AS:39; 1519:43v; 1531:23v.⁵²

3. Ant.

I.ix.

- runt pra-va * in di-récta, et áspe-ra in vi-as

2676.

pla-nas : ve-ni Dómi-ne et no-li tardá-re al-le- lú-ya.

Ps. Deus Deus meus. (lxij.) [47].

AS:39; 1519:44r; 1531:23v.⁵³

4. Ant.

I.i.

Omi-nus vé-ni- et * occú-ri-te il-li di-cén-tes,

2423.

Mag- num princi-pi- um et regni e-jus non e-rit fi-nis :

De-us for-tis domi-ná-tor princeps pa-cis al-le-lú-ya

al-le-lú-ya. *Ps. Benedícite. (Daniel. iij.) [48].*

Dominica iij. adventus Domini.

AS:39; 1519:44r; 1531:23v.⁵⁴

5. Ant.
II.i.

4144.

Mní-po-tens * sermo tu-us Dómi-ne a re-gá-li-bus
 sé-di-bus vé-ni- et al-le- lú-ya. Ps. Laudáte Dóminum.
 (cxlvij.) [Eccl.] [49].

Capitulum. Philippensis 4. [4, 5.]

 Audéte in Dómino semper, | vestra nota sit ómnibus homínibus,
 íterum dico gaudéte : modéstia | Dóminus prope est.

Hymnus. Vox clara. 67.

V. Vox clamántis in déserto. 68.

AS:39; 1519:44r; 1531:23v.⁵⁵

Ant.
I.v.

2610.

- go * vox clamántis in de-sér- to di-rí-gi-
 te vi- am Dómi-ni si-cut di-xit E-sá-y- as prophé-ta.

Ps. Benedíctus. 52.*

Oratio. Excita quésumus Dómine. 225.

Memoria de sancta Maria. 69.

¶ Ad j.

Ant. Cánite tuba. 242.

Ps. Deus Deus meus résponce. (xxj.) [91].

¶ Ad iij.

Ant. Ecce véniet. 242.

Ps. Legem pone. (cxvij. iij.) [132].

Capitulum. Gaudéte in Dómino. 244.

R. et *V.* sicut in j. dominica adventus Domini ad omnes horas dicuntur. 8o.

¶ Ad sextam.

Ant. Erunt prava. 243.

Ps. Defécit in salutáre. (cxvij. vj.) [141].

Capitulum. Philip. 4. [6.]

P Ichil sollícti sitis, sed in omni oratióne et obsecratióne : cum gratiárum actiόne, petitónes vestre innotéscant apud Deum.

¶ Ad ix.

Ant. Omnípotens sermo. 244.

Ps. Mirábilia. (cxvij. ix.) [150].

Capitulum. Philippensis 4. [7.]

P Ax Dei que exúperat omnem sensum, custódiat corda et corpora ⁵⁶ vestra et intelligéntias vestras.

¶ Ad [ij.] vesperas.

Ant. Sede a dextris. [311].

Ps. Dixit Dóminus. (cix.) [311].

Capitulum. Gaudéte in Dómino. 244.

R. Festína, ne tardáveris. *Quere hoc R.* ad O. 255.

Hymnus. Cónditor. 13.

V. Roráte celi. 14.

Dominica iij. adventus Domini.

Antiphona. O. 256-260.

Ps. Magnificat. 55*.

Oratio. Excita quésumus Dómine. 225.

Memoria de sancta Maria ut supra. 88.

Quotidie per ebdomadam usque ad vigiliam natalis Domini dicantur V. et R. secundum ordinem nocturnorum dominicalis hystorie quando de feria agitur.

¶ Feria secunda.

[*Ad matutinas.*]

Lectio prima. Esaie 10. [29–34.] [Legenda 18.]

Pestupuit Rama : Gábaa Saulis fugit. Hinni voce tua filia Gallim, atténde Láisa paupérula Anathot. Migrávit Medeména : habitatóres Gabin confortámini. Adhuc dies est ut in Nobe stetur. Agitábit manum suam super montem filie Syon : et collem Hierú-

salem. Ecce Dominátor Dóminus exercítuum confrínget lagúculam in terróre et excélsi statúra succidéntur : et súblimes humiliabúntur : et subverténtur condénsa saltus ejus ferro : et Líbanus cum excélsis cadet. Hec dicit Dóminus [Deus, Convertímini ad me et salvi éritis.]

Lectio ij. Esaie II. [1–4.]

Per egrediétur virga de radice Jesse : et flos de radice ejus ascéndet. Et requiéscet super eum spíritus Dómini, spíritus sapiéntie et intelléctus, spíritus consílii et fortitudinis, spíritus sciéntie et pietatis : et replébit eum spíritus timóris Dómini.

Non secúndum visióinem oculórum judicábit, neque secúndum audítum áuriū árguet : sed judicábit in justicia páuperes : et árguet in equitáte pro mansuétis terre. Hec [dicit Dóminus].

Lectio iij. [Esaie II. 4–9.]

Percútiet terram virga oris sui : et spíritu labiòrum suórum interficiet ímpium. Et erit justícia cíngulum lumbórum ejus : et fides cinctórium renum ejus. Habitábit [24r.] lupus cum agno : et pardus cum hedo accubábit. Vítulus et leo et ovis simul morabúntur : et puer párvulus miná-

bit eos. Vítulus et ursus pascéntur : simul requiéscent cátuli eórum : et leo quasi bos cómedet páleas. Et delectábitur infans ab úbere super forámina áspidis : et in cavérana réguli qui ablactátus fúerit manum suam mittet. Non nocébunt neque occídent in univérso monte sancto meo :

quia repléta est terra sciéntia Dómini : | sicut aque maris operiéntis.

[*In laudibus.*]

AS:40; 1519:44v; 1531:23r.⁵⁷

Ant. VIII.i. 2195.

I-cit Dómi-nus * pe-ni-ténti- am á-gi- te :
 appro-pinquá-bit e-nim regnum ce-ló-rum al-le-lú-ya.

Ps. Benedictus. 68.*

Oratio. Excita. 225.

Ad vesperas.

Ant. O. 256-260. Ps. Magnificat. 55.*

[*Oracio dominicalis dicatur ad omnes horas usque ad vigiliam natalis Domini.*]⁵⁸

¶ *Feria iij.*

[*Ad matutinas.*]

Lectio prima. Esaie II. [10, 11] [Legenda 19.]

CN die illa radix Jesse qui stat in signum populórum : ipsum gentes deprecabún- tur : et erit sepúlchrum ejus glori- ósum. Et erit in die illa adjíctet Dóminus secúndo manum suam ad

possidéndum résiduum pópuli sui quod relinquétur ab Assýriis et ab Egýpto et a Phetros, et ab Ethiópia et ab Elam, et a Sénnaar, et ab Emath et ab ínsulis maris. Hec dicit.

Lectio secunda. [Esaie 11. 12–14.]

ET elevábit signum in natiónes et congregábit profúgos Israel, et dispérsos Juda cólliget a quáttuor plagis terre. Et auferétur scelus Effraim : et hostes Juda períbunt. Effraim non emulábitur Judam : et

Judas non pugnábit contra Effraim. Et volábunt in húmeros Philístiim per mare : simul predabúntur filios oriéntis. Iduméa et Moab precéptum manus eórum : et filii Amon obediéntes erunt. Hec dicit.

Lectio iiiij. [Esaie 11. 15–12. 6.]

ET desolábit Dóminus linguam maris Egýpti : et levábit manum suam super flumen in fortitúdine spíritus sui, et percútiet eum in septem rivis : ita ut tránseant per eum calciáti. Et erit via résiduo pôpulo meo qui relinquétur ab Assýriis sicut fuit Israéli in die illa qua ascéndit de terra Egýpti. Et dices in illa die, Confitébor tibi Dómine quóniam irátus es michi : convérsus est furor tuus et consolátus es me. Ecce Deus salvátor meus fiduciáliter agam et non

timébo. Quia fortitúdo mea et laus mea Dóminus : et factus est michi in salútem. Hauriéatis aquas in gáudio de fóntibus salvatóris : et dicétis in illa die, Confitémini Dómino et invocáte nomen ejus. Notas fácite in pôpulis adinventiōnes ejus : mementóte quóniam excélsum est nomen ejus. Cantáte Dómino quóniam magnífice fecit : annunciate hoc in univérsa terra. Exúlta et lauda habitatio Syon : quia magnus in médio tui sanctus Israel.

[*In laudibus.*]

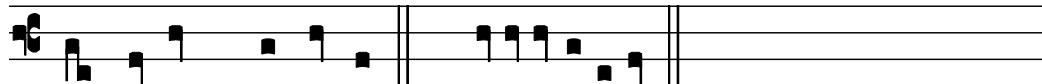
AS:40; 1519:44v; 1531:23r.⁵⁹

Ant.

II.i.

Onsúrge consúrge, * indú-e-re forti-tú-di-nem

brá-chi- um Dómi-ni. *Ps. Benedíctus.* 54*.

1904.

Ad vesperas.

Ant. O. 256-260. Ps. Magnificat. 55.*

C Si vigilia sancti Thome apostoli in dominica vel in iiiij. feria vel in vj. [feria]⁶⁰ vel in sabbato iiiij. temporum evenerit, nichil fiat de vigilia nisi tantum memoria ad missam [quattuor temporum]⁶¹ : sed in quacunque alia feria contigerit fiat missa de vigilia.

Si festum sancti Thome apostoli in [quarta feria vel]⁶² vj. feria vel in sabbato iiiij. temporum evenerit nichil ad matutinas de jejunio fiat nisi tantum memoria, sed post tertiam dicitur missa de apostolo. Post vj. vero missa fiat solennis de jejunio : utraque ad principale altare in choro post ix.⁶³

Si festum sancti Thome apostoli in dominica evenerit differatur in crastinum ut inferius patebit in loco suo.

C *Feria iiiij.*

[Ad matutinas.]

Lectio j. [Esaie 13. 1-8. Legenda 20.]

C Nus Babylónis quod vidit Esáias filius Amos. Super montem caliginósū leváte signum et exaltáte vocem : leváte manum et ingrediántur portas duces. Ego mandávi sanctificátis meis : et vocávi fortes meos in ira mea : exultántes in glória mea. Vox multitudinis in móntibus quasi populórum frequéntium : vox sónitus regum et géntium congregatárum. Dóminus exercítuum precépit milítie belli veniéntibus de terra procul. A sum-

mitáte celi Dóminus et vasa furórís ejus : ut dispérdat omnem terram. Ululáte quia prope est dies Dómini : quasi vástitas a Dómino véniet. Propter hoc omnes manus dissolvéntur : et omne cor hóminis tabéscet et conterétur, torsiónes et dolóres tenébunt, quasi parturiéntes dolébunt. Unusquísque ad próximum suum stupébit : fácies combúste vultus eórum. Hec [dicit Dóminus Deus, Convertímini ad me et salvi éritis].

Lectio ij. [Esaie 13. : 9-11.]

C Cce dies Dómini véniet crudélis et indignatiónis plenus, et ire furorísque : ad ponéndam terram in

solitúdinem, et peccatóres ejus conteréndos de ea : quóniam stelle celi et splendor eárum non expándent lumen

suum. Obtenebrátus est sol in ortu suo : et luna non splendébit in lúmine suo. Et visitábo super orbis mala : et contra ímpios iniquitátem eórum. Et

requiéscere fáciam supérbiam infidélium : et arrogántiam fórtium humiliábo. Hec.

Lectio iii. [Esaie 13. 12–16.]

Pretiósior erit vir auro : et homo mundo obrízo. Super hoc celum turbábo : et movébitur terra de loco suo propter indignatiórem Dómini exercítuum et propter diem ire furoris ejus. Et erit quasi dámula fúgiens et quasi ovis : et non erit qui cóngreget. Unusquísque ad próximum suum

convertétur : et sínguli ad terram suam fúgient. Omnis qui invéntus fúerit occidétur : et omnis qui supervénerit caet in gládio. Infántes eórum allidéntur in óculis eórum : diripiéntur domus eórum et uxóres eórum violabúntur. Hec dicit Dóminus Deus.

[*In laudibus.*]

AS:40; 1519:44v; SB:cli.⁶⁴

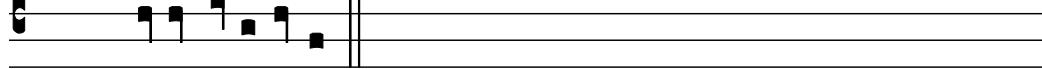
Ant.

V.i.

4305.

O-nent Dómi-no * gló-ri- am, et laudem e- jus in ín-
su-lis nunci- á-bunt : qui- a ecce vé-ni- et, et non tar-dá-bit.

Ps. Benedictus. 61.*

C Ad *vesperas.*

Ant. O. 256-260. Ps. Magníficat. 55.*

¶ [Feria v.]

Feria quinta et duabus feriis sequentibus versiculi et responsoria eodem ordine dicantur quo in iij. feria precedente.

[Ad matutinas.]

Lectio j. [Esaie 13. 17–19. Legenda 21.]

Cce ego suscitábo super eos Medos qui argéntum non querant nec aurum velint : sed sagíttis párvulos interficiant, et lactántibus úteris non misereántur, et

super filios non parcat óculus eórum. Et erit Bábylon illa cívitas gloriósa in regnis ínclita in supérbia Chaldeórum sicut subvértit Dóminus Sódomam et Gomórram. Hec.

Lectio ij. [Esaie 13. 20–22.]

Pon habitábitur usque in finem : et non fundábitur usque ad generatiómem et generatiómem. Nec ponet ibi tentória Arabs nec pastóres requiéscent ibi : sed requiéscent ibi

béstie : et replebúntur domus eórum dracónibus : et habitábunt ibi struti-ónes : et pilósi saltábunt ibi. Et res-pondébunt ibi úlule in édibus ejus : et siréne in delúbris voluptátis.

Lectio tertia. [Esaie 14. 1–4.]

Prope est ut véniat tempus ejus : et dies ejus non elongabúntur. Miserébitur enim Dóminus Jacob : et elíget adhuc de Israel : et requiéscere eos fáciet super humum suam. Adjungétur ádvena ad eos, et ad-herébit dómui Jacob : tenébunt eos pópuli et addúcent eos in locum suum. Et possidébit eos domus Israel super terram Dómini in servos et ancíllas.

Et erunt capiéntes eos qui se céperant : et subjícient exactóres suos. Et erit, In die illa cum réquiem déderit tibi Deus a labóre tuo, et a concussióne tua, et a servítute dura qua ante servísti : sumes parábolam istam contra regem Babilónis et dices. Quómodo cessávit exáctor : quiévit tribútum ? Hec [dicit].

[*In laudibus.*]

AS:41; 1519:45r; 1531:24v.⁶⁵

Ant. II.i. Onso-lámi-ni * conso-lámi-ni pópu-le me-us :
 di- cit De-us vester. *Ps. Benedíctus.* 54*.

1896.

Ad vesperas.

Ant. O. 256-260. *Ps. Magníficat.* 55*.

¶ *Feria vj.*

[*Ad matutinas.*]

Lectio j. [Esaie 14. 5-8. Legenda 22.]

 Ontrívit Dóminus báculum
impiórum virgam domi-
nántium cedéntem pópulos
in indignatióne plaga insanábili :
subjiciéntem in furóre gentes :

persequéntem crudéliter. Conquiévit
et síluit omnis terra, gavísa est et
exultávit : abiétes quoque letáte sunt
super te, et cedri Líbani. Hec.

Lectio ij. [Esaie 14. 8-10.]

 X quo dormísti non ascéndent
qui succídát nos. Inférnus sub-
ter te conturbátus est : in occúrsum
advéntus tui suscitávit tibi gygántes.
Omnes príncipes terre surrexérunt de

sóliis suis : omnes príncipes nati-
ónum : univérsi respondébunt et
dicent tibi, Et tu vulnerátus es sicut
et nos : nostri símilis efféctus es.

Lectio iij. [Esaie 14. 11-15.]

 Etrácta est ad íferos supérbia
tua : concídít cadáver tuum.

Subter te sternétur tínea : et operi-
méntum tuum erunt vermes. Quó-

modo cecidisti de celo Lúcifer : qui mane oriebáris ? Corruísti in terram qui vulnerábas gentes : qui dicébas in corde tuo, In celum concéndam super astra Dei exaltábo sólum

meum : sedébo in monte testaménti, in latéribus aquilónis ascéndam super altitúdinem núbium, símilis ero Altíssimo. Verúmtamen ad inférnum detráheris in profúndum laci. Hec.

[*In laudibus.*]

AS:41; 1519:45r; 1531:24v.⁶⁶

2215. Ant. I.i.

I- es Dómi-ni * si-cut fur i-ta in nocte vé-ni- et :
et vos estó-te pa-rá-ti, qui- a qua ho-ra nos pu-tá- tis
fí-li- us hó-mi-nis vé-ni- et. *Ps. Benedíctus. 52**.

Ad vesperas.

Ant. O. 256-260. Ps. Magníficat. 55.*

¶ Notandum est quod ab inceptione antiphone O Sapiéntia. usque ad vigiliam natalis Domini in ferialibus diebus quando de feria agitur quatuor antiphone super psalmos hinc-inde inter pueros discurrant : quinta antiphona ab aliquo clero de secunda forma incipiatur.

- [25r.] Septimo decimo kalendas januarii semper incipietur antiphona O Sapiéntia. et hoc sequens R̄. Festína ne tardáveris. semper dicitur ad vesperas ab aliquo clero de secunda forma ad initium hujus antiphone O. ⁶⁷ nisi forte [predicta antiphona] ⁶⁸ in sabbato inchoetur : tunc enim dicatur R̄. de historia dominicali, videlicet R̄. Qui ventúrus. 176. ⁶⁹ Et posteal de aliquo puer ex parte chori pro voluntate rectoris dicatur [R̄. Festína.] ⁷⁰ quotidie ad vesperas quando de adventu agitur : usque ad vigiliam natalis Domini nisi in sabbato quarte dominice. ⁷¹

AS:41; 1519:45r; 1531:25r.⁷²

Resp. I
II.

6728.

Estí-na * ne tardá- ve- ris Dómi- ne.

6728a.

†Et lí- be- ra pópu-lum tu- um. **V.** Ve- ni

Dómi-ne et no- li tardá- re : re-lá-xa fa-cí-no-ra

ple-bi tu- e. †Et. **V.** Gló- ri- a. 93*.

Iterum a choro reincipitur Responsorium Festína.

Hymnus. Cónditor. 13.

V. Roráte celi désuper. 14.

Excellentior persona que in choro presens fuerit incipiat Antiphonam.⁷³

[*Antiphona. O. 256-260. Ps. Magníficat. 55*.*]

Nulle deinceps fiant preces neque prostrationes ad vesperas. Sed ad completorium et ad omnes alias horas fiant preces cum prostrationibus more solito.

Memoria de sancta María ad istud primum O. dicitur ant. Ave María. 19. Ad alias vero vesperas quando de feria agitur : dicitur ad memoriam de sancta María ant. Né tímeas. 108. usque ad vigiliam natalis Domini nisi forte in eadem dominica primum O. incipiatur : tunc enim ad memoriam de sancta María dicatur ant. Beáta es María. 88.

Ad istud primum O. [tamen] nullus fiat memoria de omnibus sanctis [nec de sancto loci]⁷⁴ sed abhinc fiant memorie de sancta María et de omnibus sanctis : sicut in aliis feriis usque ad vigiliam natalis Domini tam ad vesperas quam ad matutinas.

[**C** Ad matutinas die sancti Thome memoria de adventu ant. Nolite timere. 261. : sed quando festum apostoli differtur in secundam feriam tunc ant. Nolite timere. omnino pretermittatur et ant. Dicit Dominus. 248. ad memoriam de adventu dicetur.]⁷⁶

Antiphone O.

[*Antiphone O.*]

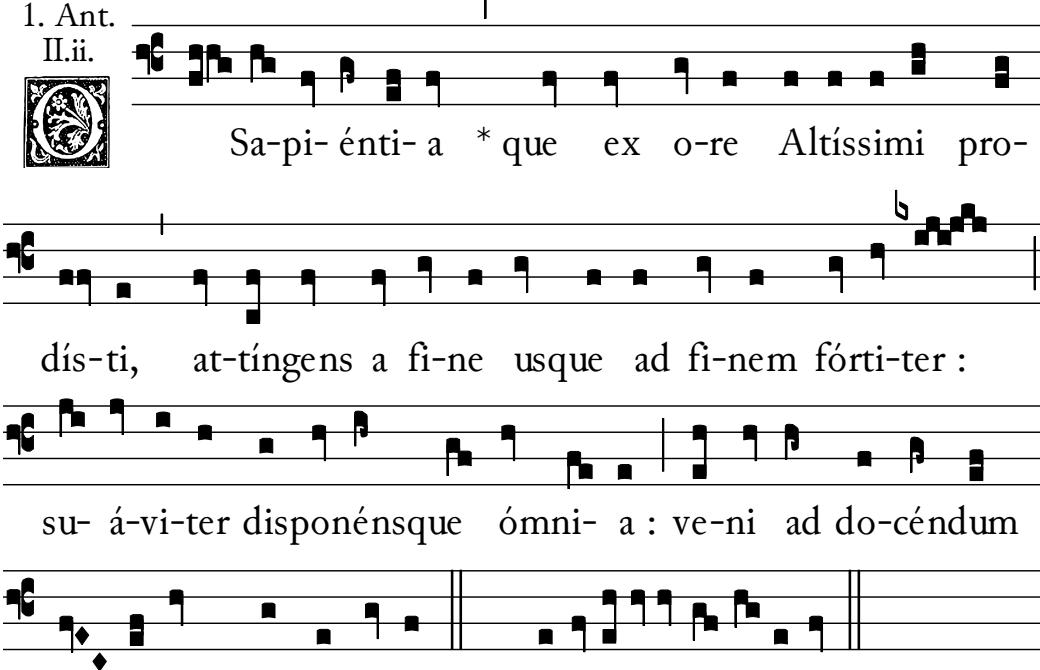
Iste antiphone sequentes pro voluntate cantoris singule in diversis vesperis incipientur ab excellentioribus personis post illum qui antiphonam ad primum O. incipit gradatim per singulas personas descendendo usque ad vigiliam natalis Domini.

[*Die 16. Decembris.*]

AS:41; 1519:45v; 1531:25r.

1. Ant. I
II.ii.

4081. Sa-pi- énti- a * que ex o-re Altíssimi pro-
dís-ti, at-tíngens a fi-ne usque ad fi-nem fórti-ter :
su- á-vi-ter disponénsque ómni- a : ve-ni ad do-céndum
nos vi- am pru-dénti- e. *Ps. Magnificat.* 55*.

[*Die 17. Decembris.*]

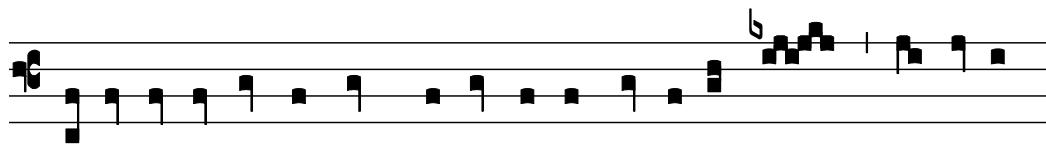
AS:41; 1519:45v; 1531:25r.⁷⁷

2. Ant. I
II.ii.

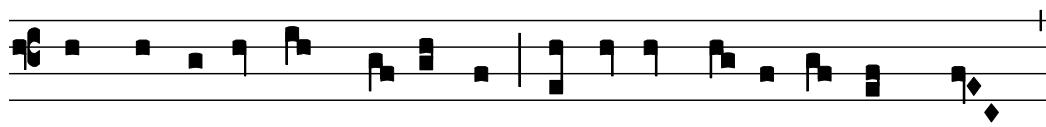
3988. A-do-ná- y * et Dux domus Isra- el, qui

Antiphone O.

Mó-y-si in igne flamme ru-bi appa-ru- ís-ti, et e-i

in Sy-na le-gem de-dís-ti : ve-ni ad re-diméndum nos

in bráchi-o exténto. Ps. Magníficat. 55*.

[*Die 18. Decembris.*]

AS:41; 1519:45v; 1531:25r.

3. Ant.

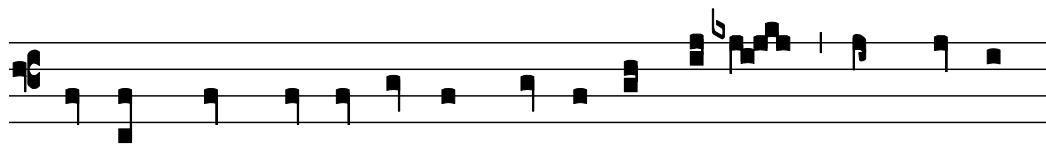
II.ii.

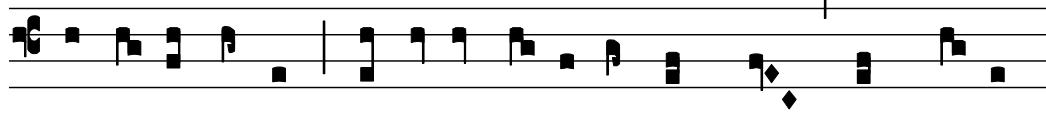
I

4075.

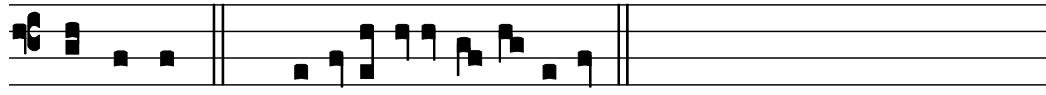
Ra-dix Jesse * qui stas in signum popu-ló- rum,

su-per quem conti-né-bunt re-ges os su-um, quem gentes

depre-ca-búntur : ve-ni ad li-be-rándum nos, jam no- li

tardá-re. Ps. Magníficat. 55*.

Antiphone O.

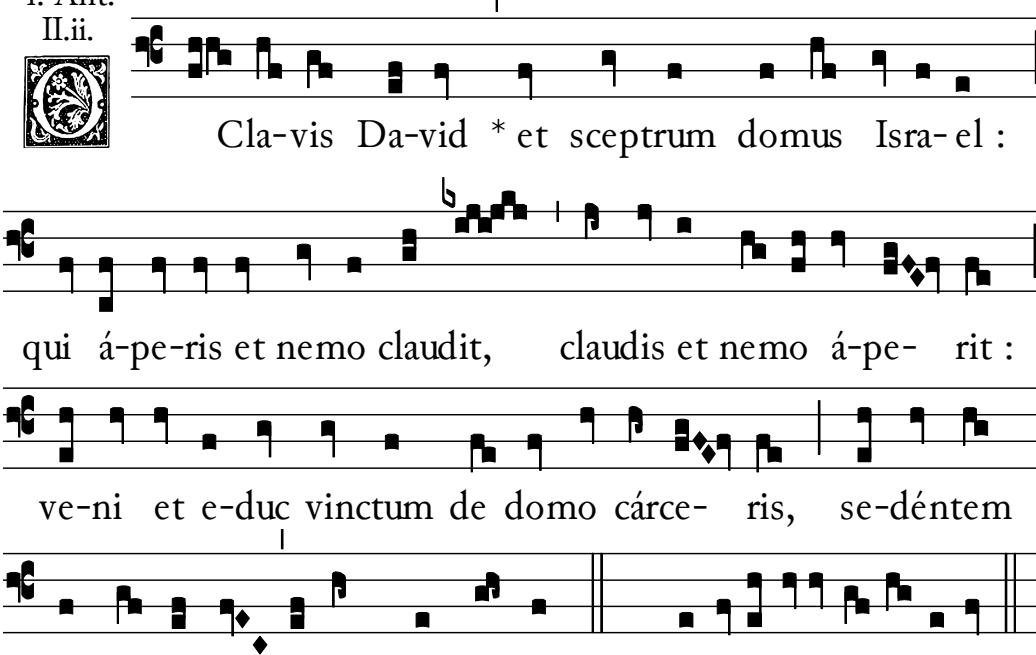
[*Die 19. Decembris.*]

AS:42; 1519:46r; 1531:25r.⁷⁸

4. Ant. II.ii.

4010.

Clavis Da-vid * et sceptrum domus Isra-el :
 qui á-pe-ris et nemo claudit, claudis et nemo á-pe- rit :
 ve-ni et e-duc vinctum de domo cárce- ris, se-déntem
 in té-nebris, et umbra mor-tis. *Ps. Magnificat. 55**.

[*Die 20. Decembris.*]

AS:42; 1519:46r; 1531:25r.⁷⁹

5. Ant. II.ii.

4050.

O- ri- ens, * splendor lu-cis e-tér-ne, et sol
 justí-ci- e : ve-ni et il-lúmi- na se-déntes in
 té-nebris et umbra mor-tis. *Ps. Magnificat. 55**.

Antiphone O.

[*Die 21. Decembris.*]

AS:42; 1519:46r; 1531:25r.

6. Ant.

II.ii.

I

4078.

Rex génti- um * et de-si-de-rá-tus e- á-rum : la-pís-
que angu-lá-ris qui fa-cis utráque u- num : ve-ni salva hó-
mi-nem quem de li-mo formásti. *Ps. Magníficat. 55**.

[*Die 22. Decembris.*]

AS:42; 1519:46v; 1531:25r.

7. Ant.

II.ii.

I

4025.

Emmá-nu- el, * Rex et lé-gi-fer noster, expec-
tá-ci- o génti- um et salvá-tor e- á- rum : ve-ni ad salván-
dum nos, Dómi-ne De- us noster. *Ps. Magníficat. 55**.

Antiphone O.

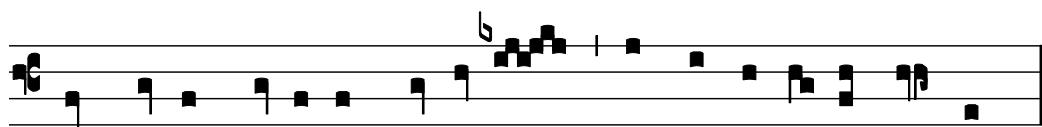
[*Die 23. Decembris.*]

AS:42; 1519:46v; 1531:25r.⁸⁰

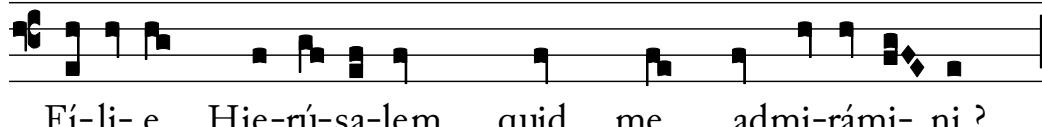
4091. 8. Ant.
II.ii.

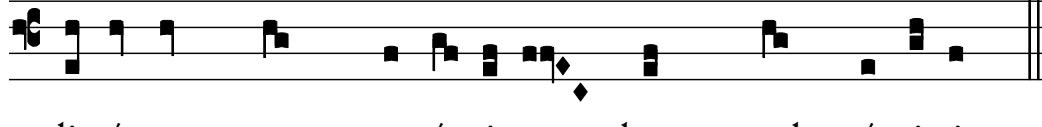
Virgo vírgi-num, * quómodo fi- et is-tud : qui- a

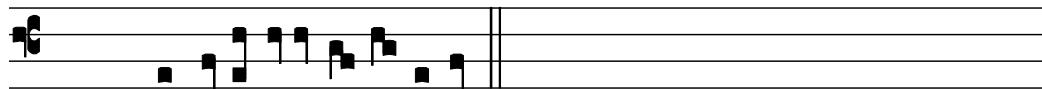
nec primam sími-lem vi-sa es, nec ha-bé-re sequén-tem.

Fí-li- e Hie-rú-sa-lem, quid me admi-rámi- ni ?

di-ví-num est mysté- ri- um hoc quod cérti-tis.

*Ps. Magníficat. 55**.

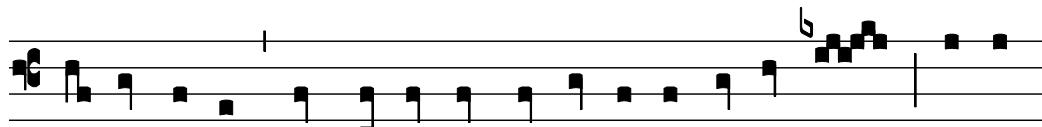
[*In festo sancti Thome apostoli.*]

AS:42; 1519:46v; 1531:25r.⁸¹

4083. 9. Ant.
II.ii.

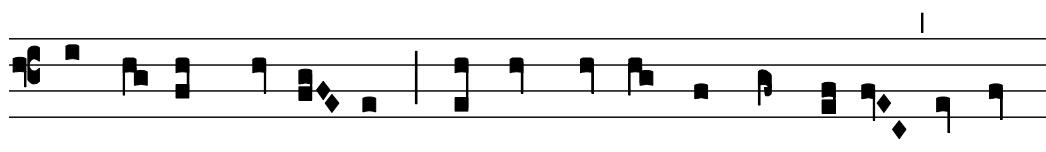

Thoma Dí-dime, * per Christum quem me-ru- ís-

ti tágne-re, te pré-ci-bus ro-gámus al-tí-so-nis : succú-

Antiphone O.

re no-bis mí-se- ris : ne damnémur cum ímpi- is in ad-
 véntu jú-di-cis. *Ps. Magníficat. 55**.

Hec sola ant. O Thoma Dídime. dicitur ad utrasque vespertas de sancto Thoma apostolo super Ps. Magníficat.⁸²

Memoria de adventu in die sancti Thome apostoli.⁸³

Ad matutinas.

1519:47r; BL-52359:27v; 1531:25r.⁸⁴

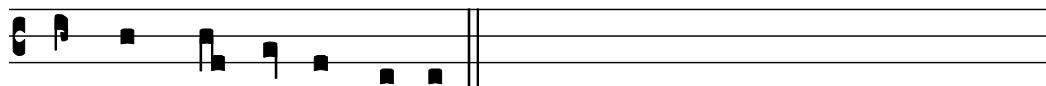
Ant.

VIII.i.

3898.

O-lí-te * ti-mé-re quinta e-nim di- e vé-ni- et ad

ad vos Dó-mi-nus noster.

[*X. Vox clamántis. 68.*

Oratio dominicalis. 225.]⁸⁵

Quando autem festum sancti Thome apostoli differtur in secundam feriam : tunc eo anno hec ant. Nolíte tímere. omnino pretermittatur et antiphona ferialis scilicet Dicit Dóminus. 248. ad memoriam de adventu dicatur.

[Ita tamen quod si festum sancti Thome apostoli in vi. feria vel in sabbato quattuor temporum evenerit : tunc dicitur ad memoriam de adventu predicta antiphona cum versiculo, sed cum et oratione de jejunio.]⁸⁶

Dñica, iij, aduentus. fo, xlis.

¶m. iiiij.

E oportet mihi nū il lum autem cre-
sce re. Qui post me ve nit ante me factus est;
cuius non sum di gnus corrigi am cal-
ciamen ti eius solue re. v°. Hoc est testimo-
niū um quod perhibu it to han nes. Qui post me.

¶m. v.

C ece iam ve ni et plenitu do tem-
po ris in quo misit deus filium su um in ter-
ris factum de virgi ne factum sub le ge. Ut e-
os qui sub le ge e rānt re dū
me ret. v. Propter nimiam charitatem suam qua-
f. ij.

[Antiphonale-1519:42r.]

Notes.

Notes, pages 223–262.

¹ SB:cxxx.

² SB:cxxx.

³ SB:cxxx.

⁴ SB:cxxx.

⁵ SB:cxxxi.

⁶ SB:cxxxi.

⁷ SB:cxxxi.

⁸ SB:cxxxi.

⁹ SB:cxxxi.

¹⁰ SB:cxxxi.

¹¹ SB:cxxxi.

¹² SB:cxxxi.

¹³ 1519:40v. *Vulgata*.

¹⁴ 'omnis qui'. 1519:40v.

¹⁵ This text diverges from the *Vulgata* which has 'qui credíderit, non féstinet.'

¹⁶ 'nostra peccáta' 1519:40v.

¹⁷ In BL-52359:23v. 'Quóniam prope est redémpcio' is set GA.GF.G AC.CBCDCD.DC D.DDc.AD.DCBAGF.

¹⁸ 1519:41r. SB:c. has 'per ordinem'.

¹⁹ 1531:21r. has 'gentes et annunciate'; 1531:21r. has 'ómnibus' rather than 'insulis'.

²⁰ In AS:37. 'propugnatórem' is set D.D.D.DEFEDEDEFED.E.D; 'terram' is set BCDCBC.CB.

In 1519:41v. 'jurávi' is set DE.DB.BDCBCBAGAG. In BL-52359:24r. 'Salvatórem' is set GFF.DC.CDEFED.E.D; 'introducat' is set AC.CB.ADCDE.D; 'jurávi pátribus' is set DE.ED.BDCBCBAGAG CCABCFED.D.DBCDCBABCBA.

²¹ 'eum.' *Vulgata*.

²² 'Mádiam'. 1531:21v.

²³ In 1519:41v. 'est' is set CDEDEFGDDC. In AS:37. 'expectácio' is set F.GA.AG.GE.GFED. In BL-52359:24r. 'auferétur' is set FD.D.FF.DEFEDCDC; 'Juda' is set FGGF.F; 'ejus' is set F.DFFGDEDCC; 'est' is set CDEDEFGDDC; 'erit' is set DCDFGFEGFG.GF; 'dentes ejus lacte' is set CD.D D.DC DE.D.

²⁴ *Sermo de Symbolo, in Append. Op. Tom. VIII. Capp. XI. XII. col. 1558, 1559 ed. post. Benedict. Paris.*

²⁵ [SB:cxxxv.] Pseudo-Augustine, 5th-6th c. 'Sermo contra Judaeos paganos et Arianos.' See also Matthew Reeve, 'Art, Prophecy, and Drama in the Choir of Salisbury Cathedral.' *Religion and the Arts*, X-2 (2006) : 161-190.

²⁶ 'quod'. SB:cxxxvi.

²⁷ testimónium de. [SB:cxxxvi.]

²⁸ 'in útero' is not in the

²⁹ "quem eum". SB:cxxxvii.

Notes.

²⁹ [álii Johánnem Baptístam,] [SB:cxxxvii.]

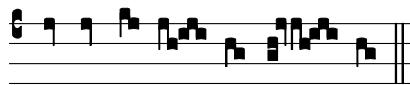
³⁰ 'agnóvit'. SB:cxxxvii.

³¹ 1531:22r. has 'calciaménti sólvere'. In 1519:42r. 'venit' is set AG.B \flat AB \flat GGF. In AS:37. 'calciaménti ejus' is set thus:

cal- ci- aménti e-jus

In 1519:42r. 'testimónium' is set A.C.C.BDCC.CB. In AS:37. 'perhíbuit Johánnes' is set thus:

perhí-bu- it Jo-hán- nes.

BL-52359:24v. has 'véniet', set GA.AGAGAGG.GF; 'corrígiam' is set F.F.EFGFEFED.ED.

³² 1531:22r. has 'Ecce jam venit', 'factum de vírgine' and 'charitátem qua diléxit.' In 1519:42r. 'véniet' has no flat; 'Deus Fílium suum in terris' has B \flat ; 'lege' has no flat. 1519:42r. has 'factum de vírgine'. In AS:38 'misit' is set A.G. BL-52359:24v. has no flat at 'véniet'. AS:28. has no flat at 'terris'. BL-52359:24v. has B-flat at 'in terris'. (GB-WO F. 160:11v. has B-natural at 'in' and B-flat at 'terris'). 1519:42r. has no flat at 'eos' or at 'lege' or on the first two Bs of 'redímeret'.

³³ S. Augustin. ut supra §§ xiii., xiv., xv., xvi. col. 1560–1563. [SB:cxxxix.]

³⁴ [infántem] [SB:cxxxix.]

³⁵ sed ille [SB:cxl.]

³⁶ [de] [SB:cxl.]

³⁷ [ego] [SB:cxl.]

³⁸ ad hoc [SB:cxl.]

³⁹ volunt [SB:cxl.]

⁴⁰ Virgil, 4 Eclogue.

⁴¹ [vidísti] [SB:cxlili.]

⁴² sed enim [SB:cxlili.]

⁴³ sontes eternáque [SB:cxlili.]

⁴⁴ Sed tuba tunc [SB:cxlili.]

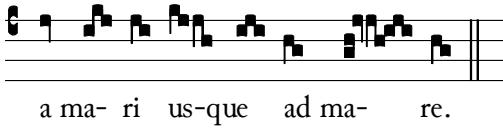
⁴⁵ Recídet [SB:cxlili.]

⁴⁶ AS:38. and BL-52359:25r. has 'in terram'. In AS:38. the final 'in' is set FF. 1519:42v. and 1531:23r. indicate the repetition after 'Glória Patri' is 'In salvatiómem'. AS:38. indicates the repetition back to 'Ambulábunt'.

⁴⁷ 1519:42v. has 'scípiant'. In AS:38. 'montes' is set CCB.BA; 'erit in Hierúsalem' is set C.CDCBCBAGAG Ba BC.AG.FED.FGAAG. In BL-52359:25r. 'meam' is set FDFEDC.DFGAAG.

⁴⁸ 1519:43r. has no flat on 'habet'. In AS:38. 'habet' is set AAFF.GAB \flat GA. In BL-52359:25v. 'habet' is set AAFF.FGAB \flat GAG. In AS:38. 'a mari usque ad mare' is set as the conclusion of a verse thus:

Notes.

BL-52359:25r. has no flats.

⁴⁹ 'ista'. SB:cxlv.

⁵⁰ In 1519:43r. and BL-52359:25v. 'véniat' is set F.DEDC.C. In BL-52359:25v. 'ramos' is set CD.DAB,GFGAG; the first 'et' is set DF; no flat appears at 'fructus'; 'fácite' is set AFG.AG.GAGF.

⁵¹ Cf. Dominica Quarta, Rx. I. 228. In 1519:43v. and BL-52359:25v. 'Dómini' is set GFEDEFED.CDFEDE.ED.

⁵² In BL-52359:25v. the second 'et' is set EF.

⁵³ In 1519:44r. and BL-52359:25v. the final 'Allelúa' is set G.FE.D.D. In BL-52359:25v. 'regni' is set G.GA; 'non' is set A.

⁵⁴ In BL-52359:25v. 'Omnípotens' is set F.F.EF.DCD.

⁵⁵ In AS:39. 'clamántis' is set E.D.C. In AS:39. 'dilícite viam' is set F.GA.A.AG AB,A.G.

⁵⁶ 1519: omits 'et córpora'.

⁵⁷ In AS:40. the final note of the psalm-tone is E. In 1519:44v 'Dóminus' is set D.D.FDFGAAG.

In BL-52359:26r. 'regnum' is set GE.F.

⁵⁸ US-II:26.

⁵⁹ In 1519:44v. 'fortitúdinem' is set F.E.C.C.C. 1531:23r. has 'bráchii'. In BL-52359:26r. 'Dómini' is set D.F.D.

⁶⁰ 1519:44v.

⁶¹ 1519:44v.

⁶² US-II:26.

⁶³ 'sed post missam de apostolo dicitur missa de jejunio utraque ad principale altare'. US-II:26. 'Sed post missam de apostolo que dicitur post tertium, missa solennis dicitur de jejunio post horam sextam.' 1519:44v

⁶⁴ In AS:40. 'et non tardábit' is set G GA G.F.F. 1531:24v. has 'ipse véniet'. Breviarium 1516:25r. and the antiphonals have 'ecce véniet'.

⁶⁵ 1531:24v. ends 'dicit Dóminus Deus noster'; 1519:45r ends 'dicit Deus noster'. In 1519: 45r. and BL-52359:26v. the second 'consolámini' is set D.C.D.F.F.

⁶⁶ 1531:24v. has 'sicut fur véniet in nocte : ita et vos'. In AS:41. the final 'véniet' is set D.D.D. In BL-52359:26v. the first 'véniet' is set D.D.D.

⁶⁷ 'scilicet O. Sapiéntia.' 1519:45r.

⁶⁸ 1519:45r.

⁶⁹ 'tunc dicitur responsorium de historia dominicali scilicet Non auferétur. [Si forte in sabbato inchoetur tunc dicitur Rx. Qui ventúrus.]' US-II:26.

⁷⁰ 1519:45r.

⁷¹ 1519:45r. has 'Et deinceps vero dicitur Rx. Festína. quotidie ad vesperas usque ad vigiliam nativitatis Domini, quando de temporali agitur : nisi in sabbato quarto dominice.'

Notes.

⁷² In 1519:45v. 'tardáveris' is set Fe.FDEDGF.FEC.DCDEFED. BL-52359:27v. has 'pópulum Dómini.' In BL-52359:27r. the first syllable of 'pópulum' is set DF; 'Dómini' is set D.DED.D. Crowding at 'Dómini' suggests that the reading in BL-52359:27r. is the result of a misreading.

⁷³ In 1531:25r. the antiphon *O sapiéntia*. appears here. For convenience it has been placed below with the other O antiphons.

⁷⁴ 1519:45v.

⁷⁵ 1519:45v.

⁷⁶ US-II:27.

⁷⁷ SB:clv omits 'ei'. In AS:41 'legem dedísti' is set F.G ED.F.D; 'rediméndum' is set FE.D.E.CD.

⁷⁸ In AS:42. 'claudis et' is set A.G F. In 1519:46r. 'apérít' is set F.DEDC.C; 'cáceris' is set Fe.DEDC.C.

⁷⁹ 1531:25r. has 'sedéntem'.

⁸⁰ In AS:42. 'Fílie' is set CF.F.F.

⁸¹ AS:42. provides only the incipit: 'O Thoma Dídime'.

⁸² 'Istud ultimum O. dicitur in festo sancti Thome apostoli ad utrasque vespertas super psalmum Magníficat.' 1519:47r.

⁸³ 'In die sancti Thome apostoli in quacunque die contigerit extra dominicam, ad matutinas fiat memoria de adventu cum hac antiphona.' 1519:47r.

⁸⁴ 1531:25r. has 'Dóminus Deus noster'. 1519:47r has 'Dóminus vester', and includes the Psalm-tone ending. In 1519:47r. 'timére' is set F.GA.G.

⁸⁵ 1519:47r.

⁸⁶ 1519:47r.